

Nostàlgia del futur

La fi del petroli canalitza els diners de la península aràbiga cap a noves fites

05/02/2008

ALBERT PUNSOLA
(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

Al costat de l'aeroport internacional d'Abu Dhabi, es començarà a construir l'any que ve el que ha s'ha anunciat com la primera ciutat sostenible del món.

Abu Dhabi, la capital dels Emirats Arabs Units, vol situar-se en primera línia. De fet ja ho és, com a mínim en el ranking de les ciutats més riques del món, segons els anuaris internacionals. Potser Abu Dhabi té enveja que Dubai -un dels emirats que configuren el país- li robi tots els titulars, gràcies als gratacels i parcs temàtics que aquesta darrera metròpoli impulsa sense mesura i que sedueixen la premsa d'arreu. Per això Abu Dhabi ha decidit afirmar-se com a capital amb alguns projectes que s'aniran materialitzant en els propers anys. Així, la ciutat tindrà el segon museu del Louvre després de París i un nou Guggenheim amb el segell de Ghery, tampoc hi faltaran centres culturals gegantins, amb una arquitectura de superproducció que deixarà les icones de Calatrava a València en assajos de segona divisió. L'esperada fi del petroli està canalitzant els diners a tota la península aràbiga cap a noves fites, orientades a amortir l'ona de xoc que significarà en el seu dia l'esgotament de l'or negre.

(F)

En aquesta línia, al costat de l'aeroport internacional d'Abu Dhabi, es començarà a construir l'any que ve el que ha s'ha anunciat com la primera ciutat sostenible del món. Un total de 50.000 persones viuran el 2015 en un centre urbà anomenat Masdar que haurà estat creat ex novo i desenvolupat per Norman Foster amb unes característiques excepcionals: cap tipus d'emissió contaminant ni d'efecte hivernacle, reciclatge total dels residus, transports nets, funcionament exclusiu amb energies renovables. S'hi portarà al màxim el rendiment dels sistemes passius en l'edificació aprofitant les condicions bioclimàtiques. Per fer-ho possible, Foster ha optat per una arquitectura àrab tradicional: la ciutat estarà emmurallada i, estèticament, se situarà a les antípodes de les torres de vidre i metall que avui floreixen als emirats. Aquest fet no té en realitat res d'excepcional, a tots els països l'arquitectura pròpia ha aportat, gràcies al saber acumulat dels segles, les solucions més adequades per al confort amb el mínim consum de recursos.

Com que de diners no en falten, Abu Dhabi vol atraure el bo i millor del món en empreses d'alta tecnologia, que podran instal·lar-se a Masdar sense haver de pagar impostos. La nova urbs del desert serà un punt de referència per comprovar com una comunitat urbana pot desenvolupar-se en uns paràmetres de sostenibilitat que cap ciutat actualment existent té la capacitat de plantejar-se. Alguns observadors han manifestat amb ironia que els petrodòlars serviran per finançar un món de disseny sense energies fòssils, però aquest no és precisament l'aspecte més criticable. Les meves reticències davant aquest projecte no es troben en ell mateix sinó en que es desenvolupi en un context antitètic amb allò que pretén representar. El fet que Abu Dhabi i la veïna Dubai siguin grans xucladors de recursos amb desenvolupaments, que més aviat arraconen la sostenibilitat, i sobretot el sentit de la mesura, fa pensar en Masdar com un parc temàtic més de la gran col·lecció d'indrets d'aquest tipus que s'estan erigint als Emirats. En els anys 50 i 60 Walt Disney també va pensar en excepcions a la regla quan va somniar les seves ciutats del demà, primer a Califòrnia i després a Florida.

Masdar provoca una reflexió. ¿Es millor transformar la realitat a partir dels elements de què es disposa o es millor buscar un indret buit i crear la realitat que es desitja a partir de zero? Washington i Sant Petersburg són també ciutats fetes del no res que, malgrat els seus problemes, han aconseguit consolidar-se. Ara fa 50 anys un altre somni va veure la llum, en aquest cas a l'Amazònia: la futurista Brasília. L'urbanista Lucio Costa i l'arquitecte Oscar Niemeyer, tocats per la màgia de l'utopia i amb una forta voluntat política al darrera, van bastir en només tres anys una ciutat fantàstica que ha adquirit fins i tot l'estatus de patrimoni de la humanitat. Amplies avingudes, llacs artificials, parcs immensos, tot pensat per al gaudi de mig milió d'habitants.

Però, amb el temps el cel es va acabar ennuvolant. La Brasília de l'any 2008 compta amb tres milions d'habitants i pateix serioses disfuncions ambientals i socials. Hi ha favelas a la perifèria i el vianant es troba desprotegit davant d'un trànsit que s'incrementa degut a la baixa densitat de l'extensió urbana, per esmentar només dos temes. El fet que Brasília fos totalment planificada no desmereix la planificació, cal pensar en altres ciutats del continent que han crescut orgànicament i presenten encara més problemes que la capital brasilera. El que sí queda qüestionada és la capacitat que tenen, per si sols, l'urbanisme i l'arquitectura per solventar els grans problemes humans. Tornant a Masdar, els seus promotors han recollit la salut i la felicitat com dos dels grans objectius que la ciutat haurà d'assolir. Cal insistir un cop més en el context: la situació dels treballadors els Emirats ha estat sovint denunciada per les seves mancances ; més del 90% dels obrers són estrangers sense drets, tal com ha posat en relleu el Human Rights Watch. En el quarantè aniversari de la capital del Brasil, es va demanar a Oscar Niemeyer que es defensés de les crítiques que qualificaven la ciutat com un indret inhumà i amb un gran índex d'addicció a les drogues entre els joves. L'arquitecte va respondre que ell no era responsable del que es feia a Brasília sino només d'haver fet Brasília.

Periodista i políticòleg **Etiquetes:** [Món](#) (/etiquetes/mon)

[Petroli](#) (/etiquetes/petroli)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A/www.sostenible.cat/opinio/nostalgia-del-futur>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/nostalgia-del-futur>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors](#) (/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

Arxiu (/arxiu)

Continguts per categoria (/tagclouds/chunk/3)

Continguts per etiqueta (/tagclouds/chunk/1)

Continguts per municipi (/tagclouds/chunk/2)

Avís legal (<http://www.diba.cat/avislegal>)

Contacte (/formulari/contacte)

RSS (<https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=>)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))